

Tollbamondás

A kis Lotz János és családja az 1910-es években az amerikai Detroit (ejtsd: ditroit) városában élt. Édesapja az építőiparban dolgozott, édesanyja pedig az otthonukban az egyedülálló munkásoknak főzött, és a ruháikat mosta pénzért. Az óvodás Jánoska egyik nap elkóborolt otthonról. Édesanyja kétségbeesve kereste, míg végül egy közeli német nyelvű iskolában talált rá. A megkönnyebbült anya elnézést kért a tanító nénitől, amiért a fia engedély nélkül bement a tanterembe. A tanító néni azonban nem haragudott, ugyanis Jánoska fegyelmezetten viselkedett, élénken érdeklődött a tananyag iránt, és nagyon okos kérdéseket tett fel. Kérte az édesanyját, hogy a fia még maradhasson.

Jánoska szülei megvitatták otthon a dolgot, s úgy döntöttek, hogy beíratják fiukat az iskolába, aki az első osztályt nagy sikerrel el is végezte.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Detroit (ejtsd: ditroit)

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

A vesszők helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

Szövegértési feladat – MEGOLDÁSOK**1. Válaszolj a feltett kérdésekre!**

5/

Milyen alkalomból született a levél? **Lotz születésének 100. évfordulóján rendezték a versenyt.**
Miért nem lehet ott a rendezvényen a levél írója? **Mert Amerikában/Kaliforniában él, tehát messze van.**
Kiknek szól a levél? **a verseny résztvevőinek (diákoknak)**
Kik előtt tisztelegjenek a levél címzettjei? **a szülők és a felkészítő tanárok előtt**
Hány keresztnéve van Lotz fiának? **kettő (Charles és Peter)**

2. Mi jelentenek a szövegben előforduló szavak? Írd körül a jelentését!

5/

megtiszteltetés: **pl. megbecsüli a kapott feladatot**

tisztelgés: **pl. Lotz emléke/munkássága előtt fejezi ki a tiszteletét**

Camino: **pl. itt lakik Lotz fia a levél szerint**

emelkedett pillanat: **pl. ünnepélyes vagy méltó alkalom**

jogos tulajdonos: **pl. az övé, az ő birtokában van (a dolog)**

3. Az idő

Gyűjtsd össze az idővel kapcsolatos szavakat és kifejezéseket a szövegből!

5/

pillanat jövő jelen 100. évforduló történelem 2013. március 17.

Bármelyik 5 elem megfelel a megoldáshoz.

4. Egészítsd ki a megfelelő szavakkal a szöveg hiányzó részeit!

5/

Felvette a **KAPCSOLAT**-ot (*mit?*) a Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziummal Lotz János **AMERIKÁ/KALIFORNIA/CAMINO**-ban (*hol?*) élő fia. Charles Peter Lotz **LEVELE** (*mije?*) megérkezett Bonyhádra, a nyelvészprofesszorról elnevezett szövegértési és **HELYESÍRÁSI** (*milyen?*) versenyre. Az országos döntőn **FELOLVASTÁK/MEGHALLGATTÁK** (*mit csináltak?*) a teljes szöveget.

1. Másold le hibátlanul a következő szöveget a vonalakra! Vigyázz, mert a pontszám nem a hibák számát jelzi! A zárójelbe tett részt nem kell leírnod! **15/**

Zebracsikó született!

Újabb kisállattal gyarapodott állatkertünk: Romy nevű zebrakancánk ugyanis október 11-én, hétfőn egy életerős csikót hozott a világra. A jövevény kisfiúnak, szakszerűbben mondvá méncsikónak bizonyult. Az első napokat a közönség elől elzárt istálló nyugalmban töltötte, de szombatra már eljött az ideje annak is, hogy néhány órára a kifutóra is kiengedjük őt – természetesen az anyaállattal együtt.

(Forrás: <https://zoobudapest.com/ezt-latnod-kell/hirek/zebracsiko-szuletett>)

Minden egyes helyesírási, illetve másolási hibaért 1 pontot vonjunk le az összesen adható 15-ből.

2. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1, 2) jelöld a helyes sorrendet! **10/**

a) viola 1 – Viola 2

f) kor 1 – kór 2

b) szakáll 2 – sakál 1

g) Tünde 2 – tükör 1

c) tüzes 2 – tűz 1

h) menyét 1 – mennyi 2

d) pottyán 2 – potyog 1

i) kőbánya 2 – kőbalta 1

e) kereskedik 2 – kéredzkedik 1

j) lomha 1 – London 2

3. Töltsd ki a táblázat üresen maradt oszlopát a feladatnak megfelelően!

10/

1=j

2=ly

X=j és ly is lehet

ba__nok	1
tava__	2
bo__ong	2
esté__e	X
pocso__a	2
imbo__og	2
ricsa__	1
megi__ed	1
bá__os	1
elfele__t	1

4. Lásd el –val/-vel raggal az alábbi szavakat!

5/

Pl.: dió+val→dióval

arccal

ezzel/evvel

pöttyel

tűzzel

hellyel

5. Fonetikusan – azaz a kiejtésnek megfelelően – írtam le a mondatok szavait. Húzd alá a hibásokat, és írd följük a helyes megoldást!

10/

azt néztem

szállnak

Tegnap egész délután aszt néztem, milyen magasan szálnak a darvak.

lökdőss szívtelen

Ne lőgdöss, te szíftelen!

vízszintesen

Szerinted ez vísszintesen áll?**Egyszer majdnem fogtam egy pontyot**Eccer majnem foktam ety ponytyot.

anyja bátyja hagyta egészségtelen

azonban otthon

egy

Vivi annya és bátya nem hatyta, hogy egésséktelen ételt együnk, mi azomban othon mégis befaltunk ety csomó csokit.***Minden hibátlan mondat 2 pontot ér. Ha egy hiba van benne, 1 pontot vonjunk le, ha kettő, akkor az adott mondatra 0 pont jár.*****6. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!**

10/

gé-pi-e-sen

le-ány-vá-sár

meg-ál-ló

fris-ses-ség

bo-dza

leg-é-de-sebb

meny-nye-zet

ma-xi-mum

pol-cos

virs-li

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____**